

Regionale examenbesprekingen centraal eindexamen Duits havo 2021 Cumulatief verslag Almelo, Drachten, Grootebroek, Zwolle

Het CvTE verzoekt ons de volgende tekst vooraf te laten gaan aan dit verslag:

Een belangrijke opmerking vooraf: dit document vervangt het correctievoorschrift van het Cito niet en vult het ook niet aan. Het biedt alleen houvast bij de correctie van open vragen. Het officiële antwoordmodel van het Cito dient te allen tijde te worden gevolgd. Eventuele kritiekpunten ten aanzien van het eindexamen kunnen aan het CvTE worden gemeld.

De besprekingen vonden online plaats op 25 mei 2021. In Almelo namen 9 collega's deel, in Drachten 7, in Grootebroek 7 en in Zwolle 6. Hun namen staan achter in dit document.

Algemene indruk ALMELO

- Ondanks dat wij het qua lengte en moeilijkheid o.k. vinden blijkt dit helaas niet uit de resultaten en de scores van de leerlingen, die vallen tegen.
- We hopen en wensen dat het landelijk gemiddeld eindcijfer nu eindelijk eens een mooi cijfer mag zijn.
- Probleem bij de beoordeling van leesvaardigheid is dat leerlingen beoordeeld worden op het je kunnen uitdrukken op een volwassen manier, alleen zijn deze pubers niet volwassen en worden daar ook op afgerekend in hun nog niet volwassen formuleringskunde.
- Het uitgangspunt, dat je op een examen Duits eigenlijk geen 8 of een 9 kunt scoren frustreert de leerlingen en de aanwezigen behoorlijk.

Wat opviel bij het maken van het examen....

- Goed te doen, voor een leraar Duits (ahum) – voor leerlingen was het wel pittiger
- Ook oude teksten uit 2013, niet erg actueel.
- Teksten waren leuk, vragen ook, zaten ook instink vragen bij.
- Tekst 'Fressen die auch Katzen' vonden leerlingen wel pittig.
- Voor het Cito vond ik het een leuk examen.
- Afwisselend, sluit aan bij de belevingswereld, ook de tekst over sneakers
- Twijfel bij literaire tekst als laatste.
- Leuk examen, mooie teksten, niet te moeilijk. Sommige vragen vond ik echt verwarrend.
- Bij sommige vragen zijn wellicht meerdere antwoorden o.k.
- Er werd wellicht wat meer idiomatische kennis gevraagd (Lückenteksten)
- Hier en daar twijfel bij correctiemodel
- In de eerste teksten konden de leerlingen gemakkelijker punten halen (eerste 2 teksten): dat is fijn voor leerlingen

Lengte

- goed te doen
- In ieder geval niet zorgelijk lang: qua lengte was het goed
- prima

Algemene indruk DRACHTEN

- Niet heel erg moeilijk, wel veel fouten gemaakt.
- Gemakkelijk begin.
- Tekststructuur: veel komma's. Maakt het voor leerlingen lastig.
- Leerlingen met veel scorepunten, maar ook leerlingen met heel weinig punten.
- Leerlingen vonden het een lang examen.
- Gevarieerd examen.
- Tekst 5 (Weiß ist heiß) slecht gemaakt. Leerlingen kijken vanuit hun eigen perspectief.

Algemene indruk GROOTEBROEK

Echt een havo-examen, het is zeker maakbaar. Teksten sluiten aan bij het niveau en de interesses van de leerlingen, de resultaten vallen echter tegen. Een reden hiervoor is zeker dat leerlingen ver van tevoren de duim kunnen leggen op een vak en hierbij gekozen hebben voor Duits. We hebben al bij de SE's gezien dat leerlingen het bijltje erbij hadden neergegooit en merken dat ook terug bij de examens. Een vinger op een vak leggen en wel een examen maken doet nu eenmaal het gemiddelde dalen. Karin vond het examen iets makkelijker dan voorheen, een beter havo-examen, goed uitgebalanceerd. Carin stoort zich aan manier van beoordelen en wil graag een andere schaalverdeling: met 40 punten tóch goed cijfer. Niet een makkelijker examen, maar wel duidelijker! Paul sluit zich aan bij het door ons genoemde. Was dit het examen van vorig jaar? Of de restjes ervan? Krijgen de leerlingen een 0,5 bij de normering?

Scores op forum Duits.de zitten gemiddeld rond de 29 punten (checkdatum: 25 mei 2021)
 $\frac{1}{3}$ van 49 = 33 punten = 6,1 bij N=0: deze norm doet geen eer aan de kandidaten!

Er is dit keer weinig discussie geweest over de antwoorden en de antwoordopties zoals in 2019. Daar spreken we allen onze waardering over uit.

Algemene indruk ZWOLLE

Thema's van het examen sluiten aan bij beleveringswereld van de leerlingen. Vraagstelling wel heel erg lastig voor H5-leerlingen.

Tekst 1: Freiheit für die Kaulquappe

Tekst 2: Niet klagen!

Vraag 5 ALMELO

Voor leerlingen met ADD of ASS is deze vraag heel lastig en verwarrend. Als zij dit letterlijk nemen, kunnen ze hier heel gemakkelijk vastlopen. Leerlingen met 'stoornissen' in dit spectrum hebben last met 'taal achter de taal / beeldtaal'. We willen het cito vragen hier zo mogelijk rekening mee te houden in de toekomst en wellicht bij de bepaling van de norm.

Tekst 3 Paula Schwarz lotst Flüchtlinge digital durch die EU

Vraag 7 ALMELO

Aanwezig zijn erg blij dat Cito 2 opties gaf.

Vraag 11 ALMELO

Vraag 11 is toch wel tricky: aanwezig twijfelen of het 1^e argument meetelt of niet. Twijfelen daar erg over. De eerste activiteit is twijfelachtig voor sommige aanwezigen. Deze vraag valt in de categorie 'instinkers'. Je kunt dit alleen goed doen, als je heel scherp let op de werkwoorden.

Kan 'haar team werkte aan' niet ook iets anders zijn dan de activiteiten van de start-up-boot? Deze wordt ervoor genoemd en werkt dus wel verwarrend.

Vraag 12 ALMELO

Ook deze vraag is voor leerlingen met ADD of ASS lastig en verwarrend. Als zij dit letterlijk nemen, kunnen ze hier heel gemakkelijk vastlopen. Leerlingen met 'stoornissen' in dit spectrum hebben last met 'taal achter de taal / beeldtaal'. Vraag 8, 9, 10 zijn ook erg idiomatisch qua vraagstelling. Veel van hetzelfde soort achter elkaar. Zie ook vraag 5.

Vraag 12 DRACHTEN

Ook antwoord B (begeistert) wordt door docenten wel als karakterisering gezien. Toon is niet echt zakelijk.

Vraag 12 GROOTEBROEK

De mening van de schrijver komt aan het eind van de tekst naar voren, dan zou je de tekst niet meer als louter zakelijk kunnen betitelen. Je kunt namelijk niet beweren dat leerlingen die de tekst *enthousiast* (zie alinea 7 Vielleicht ... Menschen) noemen ongelijk hebben.

Vraag 12 ZWOLLE

Wat ons betreft mag ook antwoord B als antwoord goed gekeurd worden. Kijk naar de bron (Brigitte) en ook de taal die gebruikt is, komt *enthousiast* over. Ligt aan de interpretatie van de lezer.

Tekst 4 Die Wahrheit über Grünes Marketing

Tekst 5 Weiß ist heiß

Vraag 15 ALMELO

Er is overeenstemming dat het correctievoorschrift niet correct of niet geheel correct is. Antwoord A is ook goed volgens vele aanwezigen. Maar ook B zou goed kunnen zijn. In regel 2 staat twee keer het woord 'revival'. Revival heeft altijd betrekking op iets dat al eerder is gebeurd. Dus als het een revival van de allereerste revival is, dan is dat een revival van iets van daarvoor. Daarna gaat het over een Tennisschuh, maar de vraag gaat over de mode.

Er zijn ook aanwezigen die problemen hebben met het woord 'Anfang' uit antwoord B. Het woord Anfang verwijst naar de schoen uit 1971, maar het gaat hier over de 70-er, en niet perse over de Anfang.... Bovendien gaat het over mode.

Als je opzoekt wat 'Revival' betekent, kun je uitkomen op de 'herhaling' van de allereerste 'herhaling'.... Dan kom je uit op antwoord A.

De aanwezigen willen het CvTE vragen nog eens naar deze vraag te kijken.

Vraag 15 GROOTEBROEK

Waar staat in de tekst dat het vanaf het begin van de jaren 70 plaatsvindt? (= antwoord B)

Vraag 15 ZWOLLE

Vraag rammelt, vraag is niet correct volgens ons omdat een revival impliceert dat er iets vooraf is gegaan. Dat maakt dat antwoord A correct zou moeten zijn. Geen eenduidig antwoord op te geven.

Vraag 16 ALMELO

De volgende antwoorden werden ook gegeven:

- *De schoen na een pauze weer op de markt brengen* > 1 pt.
- *Adidas bracht een markttechnische pauze in de markt* > 1 pt.
- *Ze hebben na een lange tijd een oud ontwerp (weer) op de markt gebracht* > Hier zit m.i. het element pauze in > 1 pt.
- *Stan Smiths worden opnieuw op de markt gebracht* > Deze modellen zijn dus een tijd lang niet in de collectie geweest (pauze), maar nu wel weer > 1 pt.
- *Dat Supersterren droegen de schoenen, waardoor mensen ze massaal wilden hebben* > Er staat niet in de tekst dat deze supersterren de Adidas schoenen hebben gekregen of dat zij met het dragen van deze schoenen hebben bijgedragen tot een marketingstrategie. De 'algemene kennis van nu over dit thema' kan leiden tot een ander antwoord. Maar we moeten ons beperken tot de tekst gaat het over de twee argumenten zoals beschreven in het correctievoorschrift > 0 pt.

Vraag 16 DRACHTEN

VIPs dragen de schoenen -> is wel een marketingstrategie, maar wordt in de tekst NIET als marketingstrategie genoemd.

- Hij heeft de schoen op "pauze" gezet, zodat de schoen later helemaal in zijn. 0 ptn
- Ze hadden van tevoren een pauze genomen. 0 ptn
- door een tijdje niks te marketen voordat ze de Stan-Smith lanceerden. 0 ptn
- Ze hebben de Stan-Smith *even* uit het assortiment gehaald. 1 ptn
- Zij kwamen met een herontdekking van een design legende uit 1971. 1 ptn
- Zij kwamen na een marketing technische pauze weer terug 1 ptn
- Ze hebben na een hele tijd terug weer de schoenen terug op de markt gezet. 1 ptn

- Adidas bracht de schoenen na een geniale marketing technische pauze weer op de markt. 1 ptn
- Tijdje gestopt met verkoop -> terug van weggeweest 1 ptn
- Adidas heeft bestaande schoenen opnieuw hergeïntroduceerd. 1 pnt
- Adidas heeft heel lang gewacht met het opnieuw uitbrengen van de schoen. 1 pnt
- Het terugbrengen van de schoen na een pauze. 1 pnt
- Een pauze voordat de schoenen werden uitgegeven. 0 pnt
- Een oude schoen opnieuw produceren na lange tijd. 1 pnt
- Na een pauze op de markt gebracht. 1 pnt
- maar een aantal schoenen verkopen. 0 ptn
- Adidas ontwikkelde maar een klein aantal van deze schoenen. 1 pnt
- Heeft maar een beperkt aantal *stukken* geproduceerd / *stuks* gemaakt. 1 pnt
- Ze hadden maar weinig schoenen te kopen. (te algemeen) 0 pnt
- Adidas liet maar een paar schoenen produceren. 1 pnt
- Minder schoenen in voorraad hebben. 0 pnt
- Door van bepaalde schoenen een aantal te produceren. 0 pnt

Vraag 16 GROOTEBROEK

In de beleving van de leerlingen is juist het inzetten van BN'ers bekend, het hoort echter niet bij het antwoordmodel. Leerlingen die het over een pauze hebben goedkeuren. Schaarsheid ook goedkeuren.

Vraag 16 ZWOLLE

Veel leerlingen zien het dragen van de schoenen door bekende personen als een marketingstrategie. Putten deze informatie uit hun eigen kennis (influencers). In het oog van de leerlingen lijkt dit ons een legitiem antwoord.

"De verkoop is op pauze gezet" hebben wij goed gerekend. Zelfde als "productiepauze". Het gaat tenslotte om de verkoop.

Als leerlingen een antwoord geven zonder "Adidas" in het antwoord te benomen en de antwoorden verder kloppen, goed laten tellen. Adidas staat namelijk ook al in de vraag, het moge duidelijk zijn dat het antwoord dan betrekking heeft op Adidas.

Vraag 17 ALMELO

- Unspektuläre Tennisschuh (als er 2 woorden staan) → passabel → 1 pt.

- Echter Gegenentwurf → ook passabel → 1 pt.

Als het bijvoeglijk naamwoord erbij staat → akkoord → pt. toekennen

Vraag 17 DRACHTEN

- *unspektakuläre* Tennisschuh (Tekst wel begrepen) 1 ptn

- Gegenentwurf zu den Running-Modellen 0 pnt

Vraag 17 GROOTEBROEK

Als ze meer dan alleen het zelfstandig naamwoord noemen ook goedkeuren!

Vraag 17 ZWOLLE

Als een leerling het volgende antwoord geeft: “unspektakulärer Tennischuh“ goed rekenen. Het zelfstandig naamwoord staat in het antwoord. Als er een tweede zelfstandig naamwoord is benoemd dan uiteraard niet.

Tekst 6 *Fressen auch Katzen?*

Vraag 20 ZWOLLE

Het juiste antwoord is B, maar is antwoordmogelijkheid C wel “fout genoeg” geformuleerd?

Vraag 21 GROOTEBROEK

Beweringsvragen waren fijn chronologisch in de tekst te vinden.

Vraag 22 ALMELO

Slecht gemaakt, heel moeilijk, vooral het verschil tussen B en C is lastig.

Vraag 22 GROOTEBROEK

Mag je van een havoleerling het verschil vragen tussen verontwaardiging en scepsis? Wij vinden van niet!

Vraag 23 ALMELO

Slecht gemaakt, lastige vraag.

Tekst 7 *Jäger des verlorenen Schatzes*

Vraag 24 ALMELO

Als er nog een bijvoeglijk naamwoord toegevoegd is aan het woord Einkaufstrolley / Rentnerporsche dan vinden wij dat akkoord.

‘einen mit Büchern gefüllten Rentnerporsche’ → passabel → 1 pt.

Vraag 24 DRACHTEN

Citeer de naam... ‘de naam’ geeft ruimte in het antwoord. Er wordt geen zelfst.nw. gevraagd.

- *einen mit Büchern gefüllten Rentnerporsche/Rentnerporsche* 1 ptn

- *Büchern gefüllten Rentnerporsche* 1 ptn

Vraag 24 GROOTEBROEK

Als een leerling het volgende antwoord geeft: “Mit einem....gefüllten Rentnerporsche” goed rekenen.

Vraag 25 DRACHTEN

Lastige vraag voor leerlingen.

Vraag 25 GROOTEBROEK

Lastig, wanneer vul je de stappen in? Antwoord is niet sluitend.

Vraag 29 ALMELO

Beruhigung is een soort instinkend woord. Op basis van de dubbele punt zou je een Konkretisierung verwachten.

Vraag 30 ALMELO

De volgende antwoorden werden ook gegeven:

- *Je weet nooit van tevoren wat je vindt* > Dus: je komt van alles tegen > 1 pt. toegekend.
- *dat sommige dingen onverwacht zijn* > Je komt (dus) soms de gekste dingen tegen > 1 pt.
- *Je weet nooit van tevoren wat je vindt in de koffer* > 1 pt. (past bij de uitleg 'Es gibt nichts was es nicht gibt')
- Wij adviseren deze vraag enigszins mild te beoordelen

Vraag 30 vinden wij een onmogelijke vraag: bijna alle leerlingen hebben dit fout. Deze vraag is echt geen havo vraag, veel te moeilijk. Eigenlijk hoort deze vraag niet in dit examen, maar in een vwo-examen, en dan nog is de vraag een pittige.

Vraag 30 DRACHTEN

(moeilijke vraag?) – Antwoord staat niet echt in de tekst

- Ze *hebben* bijna alles wat je je maar kunt bedenken. 1 ptn
- Hij wil daarmee zeggen dat ze eigenlijk alles wel hebben. 1 ptn
- Dat je van alles kan vinden in de trein, dat je van te voren niet kan bedenken wat je zal tegenkomen. 1 ptn
- Alles wat er is, kun je er vinden. 1 pnt
- Hij bedoelt dat er niets is, wat ze nog niet gezien/gevonden hebben bij de gevonden voorwerpen. 1 pnt
- Er blijft van alles liggen in treinen, ook hele vreemde dingen. 1 pnt

Vraag 30 GROOTEBROEK

Slechts weinig kandidaten hadden een juist antwoord geformuleerd! Echt een vraag voor de slimme leerling, daar mag er één van in het examen zitten!

Vraag 30 ZWOLLE

Erg weinig leerlingen die het juiste antwoord hebben gegeven, ondanks dat ze de tekst begrijpen. Voor havo 5-leerlingen is het lastig om kort en bondig te kunnen formuleren.

Vraag 31 ALMELO

De volgende antwoorden werden ook gegeven:

- *De bieders op de verloren spullen* > 1 pt.
- *De mensen/kenners die de verloren spullen kopen op de veiling* > 1 pt.
- *De mensen die de veilingen doen* > onvolledig antwoord, je kunt hier ook 'veilingmeesters' lezen > 0 pt.
- *De mensen die op zoek gaan naar verloren/achtergebleven spullen om ze te verkopen* > Omdat het woord veiling ontbreekt > 0 pt. (Je kunt dit ook lezen als dat mensen actief op zoek gaan naar spullen die in de trein achtergebleven zijn en die zelf gaan doorverkopen, dat is hier natuurlijk niet aan de orde) → 0 pt.
- *Koopjesjagers* > 1 pt.

Vraag 31 DRACHTEN

- de bidders die op de gevonden spullen bidden. 0 ptn
- degene die het *hoogste* geld bied en dus het product voor de andere mensen wegpakt. (antwoord is te beperkt) 0 ptn

- Mensen die heel graag op verloren schatten jagen, dus het heel graag willen hebben (op het randje) 1 ptn
- mensen die bieden 1 ptn
- de bieders 1 ptn
- De mensen die naar zo'n veiling komen en de verloren schatten kopen. Ze jagen dus op mooie/dure spullen. (2^e deel klopt niet) 0 ptn
- Dat zijn de mensen die alle voorwerpen die zij laten liggen *verzamelen*. 0 ptn

Vraag 31 GROOTEBROEK

Al veel mogelijkheden worden in het antwoordmodel genoemd. Ook Philip Edelhoff is een juist antwoord, naast "bieders". De nieuwe eigenaar van het product is volgens ons ook ok.

Vraag 31 ZWOLLE

Antwoorden als "Bieders" en "Deelnemers van een veiling" ook goed rekenen.

Tekst 8 Elektronische Nannys für Obstbäume

Vraag 33 ALMELO

Er is een discussie of antwoord A ook juist / verdedigbaar is. In regel 19 staat het woord 'bereits'.... Daarom zou je moeten kiezen voor een 'Erweiterung'. Voor een Beispiel vinden de aanwezigen 'de erste Feldversuche' te weinig concreet.

Vraag 33 DRACHTEN

Multi-interpretabel. Docenten komen zelf vaak op A (Beispiel) door het woord 'bereits'. Veel leerlingen doen deze vraag ook fout. Er worden details genoemd, dat wijst eigenlijk altijd op voorbeelden. Zo leren de leerlingen dat ook bij examentrainingen.

Vraag 33 GROOTEBROEK

Wij twijfelen allemaal tussen A (Beispiel) en C (Erweiterung) Waarom is het geen voorbeeld? Cito: graag het punt schenken aan leerlingen die A of C hebben!

Vraag 33 ZWOLLE

Officieel antwoord is C, maar antwoord A is voor ons ook juist. Het is namelijk duidelijk een voorbeeld dat ze in de tekst geven.

Tekst 9 So lässt es sich am besten lernen

Vraag 37 GROOTEBROEK

Was een ingewikkelde, lastig geformuleerde vraag, die verwarrend werkt. Tip: zet de zinnen in het Nederlands.

Vraag 38 ALMELO

De volgende antwoorden werden ook gegeven:

- *De methode wordt afgeraden als mensen ruzie gaan maken* > 1 pt.
- *Als er geen strijd is tussen de 2 mensen die samen leren* > Nee, juist niet! Vraag slecht gelezen, verkeerd antwoord gegeven > 0 pt.
- *Als je geen goede relatie hebt* → 1 pt.

- *Je moet een goede band met elkaar hebben → niet correct genoeg geformuleerd. Waarschijnlijk wel begrepen maar geen punt. → 0 pt.*
- *Je moet een goede relatie met elkaar hebben → niet correct genoeg geformuleerd. Waarschijnlijk wel begrepen maar geen punt. → 0 pt.*
- *Als uit het antwoord blijkt dat de leerling het echt begrepen heeft (voorbeeld: er moet een goede relatie zijn als je met elkaar gaat leren. Dus geen ruzie o.i.d.) → 1 pt.*

Deze vraag vinden wij een instinkvraag, vooral omdat de formulering zo nauw luistert.

Vraag 38 DRACHTEN

- Als je ruzie/problemen hebt met familieleden/vrienden (*te specifiek*) 0 ptn
- Als mensen ruzie met elkaar hebben. 1 ptn
- Als je alleen maar met elkaar *discussies* voert. 0 ptn
- Ze moeten wel een goede betrekking hebben met elkaar. (*geen antwoord op de vraag*) 0 ptn
- Als je het moeilijk vindt om samen te werken. 0 ptn
- Als ze met elkaar gaan strijden. 0 ptn

Vraag 38 GROOTEBROEK

Opties: als je diegene niet goed kent = fout

Vraag 38 ZWOLLE

Antwoorden als “als je ruzie hebt”, “ruzie met familieleden” zouden wij goed rekenen.

Tekst 10 Pampa-Blues

Vraag 39 ALMELO

- Bewering 1: waar staat dat Wingroden saai is?
  - Kaff (is negatief geladen, maar dat weten onze leerlingen niet). Maar zegt Ben dat zelf? Of staat het in de inleiding? Dat kranten twee dagen te laat aankomen, is dat saai?
- Er zijn twijfels bij de harde verdedigbaarheid van deze stelling, dat deze inderdaad in de tekst aangetoond kan worden als zijnde de woorden of opvatting van Ben zelf. Daarom twijfel bij deze stelling.
- Dus CvTE: graag even opnieuw naar kijken.
- Bijna alle wel/niet vragen zijn te doen: fijn!

Vraag 39 GROOTEBROEK

De 1^e optie staat in de inleiding (hoort ook bij de tekst!). De tekst was goed te lezen zonder al te veel opzoekwerk.

Tekst 11 Deutscher Bundestag

Vraag 40 ALMELO

Het volgend antwoord werd ook gegeven:

- *Ja, je aanvraag kan pas bevestigd worden nadat je alle deelnemers hebt ingevuld > hier ontbreekt ‘gegevens’. Het is een beetje klungelig geformuleerd, maar deze leerling heeft het ons inziens wél begrepen > 1pt.*

- *Ja, je hebt bepaalde gegevens nodig van alle bezoekers van tevoren > 1 pt.*
- *Ja, omdat je van tevoren de naam, achternaam en geboortedatum van de deelnemer moet aangeven > 1 pt.*
- *Ja, je moet van tevoren duidelijk aangeven wie er komt > 1pt.*

Vraag 40 DRACHTEN

- Alles met *deelnemerslijst* die ingevuld moet worden/die men wil zien 1 pnt
- *Ja, want je moet bij aanmelding persoonlijk informatie doorgeven.* 1 pnt
  - *Ja, want je moet je online aanmelden.* 0 pnt
  - *Ja, want je moet je gegevens invullen voor het verdere verloop van de van de online-aanmelding (je: algemeen interpreteren)* 1 pnt

Vraag 40 GROOTEBROEK

Een lijst met deelnemers = ok (je vult daarop naam etc. in).

Vraag 40 ZWOLLE

Antwoorden als “Deelnemerslijst invullen....” vinden wij een goed antwoord.

Vraag 41 DRACHTEN

- *Nee, ‘eine gesonderte ... nicht möglich’.* 1 pnt

Vraag 41 GROOTEBROEK

Vraag 40 en 41: Dit vonden wij een mooie afsluiting!

Deelnemers Almelo

Erik Haandrikman (CSG Het Noordik, Almelo)
 Karin van der Zijden (Het Stedelijk Lyceum, Enschede)
 Barbara Heeb (Het Erasmus, Almelo)
 Freddy Walhof (Het Bataafs Lyceum / OSG Hengelo, Hengelo)
 Karel Tijhuis (Het Erasmus, Almelo)
 Willeke Voskamp (Baudartius College en Stedelijk Lyceum, Zutphen)
 Paola Frek (Minkema College, Woerden)
 Agnes Dijkstra (Dorenweert College, Doorwerth)
 Adriana Boeschoten (Koningin Wilhelmina College Culemborg)

Voorzitter: Erik Haandrikman

Notulist: Karel Tijhuis

Deelnemers Drachten

K. van Woerkom (OSG Sevenwolden, Heerenveen)
 A. Banga (Matrix Lyceum, HAVO-top OSG Singelland/CSG Liudger, Burgum)
 E. Verhoef (Dr Aletta Jacobs College, Hoogezand)
 D. Klein (Sectiebestuur Levende Talen)
 A. Rutgers-Kingma (CS Vincent van Gogh, Assen)
 G. Hermans (Drachtster Lyceum, Drachten)

B. Postema (Drachtster Lyceum, Drachten)

Deelnemers Grootebroek

Irmgard Trabold (Martinus College - Hoorn)

Paul Stevelmans (sectiebestuur Levende Talen)

Karin Riepma (CSG Jan Arentsz - Alkmaar)

Carin Wagenaar (RSG Enkhuizen)

Linda Brondsema (RSG Enkhuizen)

Ronn Hettinga (Atlas College - Hoorn)

Rob de Boer (Han Fortmann College - Heerhugowaard)

Notulist: Rob de Boer

Deelnemers Zwolle

A. Boessling

S. Sanders

K. v. Eunen

S. Bessebinders-Moes

M. Tränkle

S. Osburg